

8. SINIF 6. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

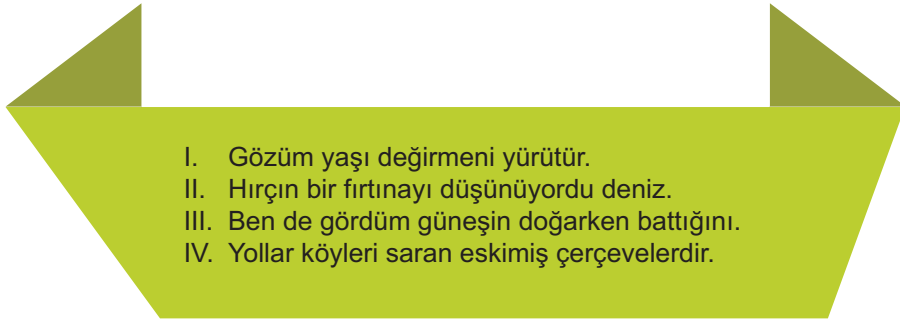
Bu kitapçık KAHRAMANMARAŞ Ölçme Değerlendirme
Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen bilgiler doğru ise cümlelerin başına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

a) "Şarkılar bu akşam hüznü çağırıyor." cümlesinden olayı, zamanı ve kahramanı tespit edebiliriz.
b) "Doğum gününde çiçek gönderildi." cümlesinde kahraman bellidir.
c) "Kayak merkezinde büyük bir heyecan yaşadık." cümlesinde yer, kayak merkezidir.
ç) "Çocuk, alınan hediyeye çok sevinmişti." cümlesinde zaman bellidir.
d) "Kızımın avuçları ter içinde kalmıştı." cümlesinde zaman unsuru yoktur.

2. Aşağıda verilen cümlelerde hangi söz sanatının olduğunu alttaki kutucuklara sırasıyla yazınız.

I.	II.	III.	IV.

3. Verilen metinlerdeki anlatımların kaçınıcı kişi ağzından yapıldığını noktalı yerlere yazınız.

I. Metin

O her şeyin mutlaka bir iz bırakacağına inanıyordu, izsiz şey olamazdı. Kuşların bile izi vardı gökyüzünde, sözcüklerin dişte, bakışların yüzde olduğu gibi.

.....

II. Metin

Bir gün okuldan dönünce avlumuza iki yaban atının bağlanmış olduğunu gördüm. Eyerlerine, koşumlarına bakılırsa dağlardan geliyordu atlar.

.....

4. Aşağıdaki parçalarda ağırlıklı olarak hangi anlatım biçimlerinin kullanıldığını ilgili boşluklara yazınız.

a) Köyden istasyona giden yol, eriyen karlarla diz boyu çamurdu. İki mızrak boyu yükselen güneş, tarlaları hâlâ örten karların üzerinde pırıltılarla ve göz kamaştırarak yanıyor fakat yoldaki pis su birikintilerine vurunca donuk sarı bir renk alıp boğuluyordu.

.....

b) Bir sabah gözlerim tavanda, daha henüz hava kararmamış, şıkır şıkır dışarı. Yer yatağında yağmurun ne zaman başlayacağını düşünüyordum. Birdenbire odanın içinden parlak bir kuş geçti. Yatağımın üstüne oturdum. Kuş bir daha geçti.

.....

c) Bir milletin başından geçen ve onu derinden etkileyen çeşitli tarihî olayların, felaketlerin, kahramanlıkların, sevinçlerin vb. unsurların anlatıldığı manzum eserlere "destan" adı verilir. Destanlardaki olaylar, çağdan çağa değişik hayal unsurları ve ülkülerle süslenecek olağan ve olağanüstü nitelik kazanır.

.....

ç) Her doğruyu söylemeye gelmezmiş; birtakım doğruları yaymamak, çokluktan, kamudan gizlemek gerekmiş... Peki, ama bir doğruyu söylemek, gizlemek, yayılmasını önlemeye çalışmak o doğrunun yerinde duran yalanı sürdürmek demektir. Yalanın yalan olduğunu bilerek sürmesine bırakmaya hakkınız var mıdır?

.....

5. Aşağıda verilen atasözlerinden abartma sanatı olanların numaralarını öğrencinin önündeki kartlara sırasıyla yazınız.

I.	Ak akçe kara gün içindir.
II.	Alçak yerde yatma sel alır, yüksek yerde yatma yel alır.
III.	Ayağını yorganına göre uzat.
IV.	Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.
V.	Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
VI.	Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
VII.	Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
VIII.	Zararın neresinden dönülse kârdır.

6. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri çerçeve içinde verilen ifadelerden uygun olanları ile doldurunuz.

yalnız	ne var ki	ilk olarak	özellikle	çünkü	oysaki

a) Ben geziye gelirim doğayı çok seviyorum.
b) Tarladan verim alamadık her şeyi yapmıştık.
c) Oyunumuza katılabilirsin ebe sen olacaksın.
ç) Toplantı yapacaktık yeterli katılım olmadı.
d) Kalabalık bir ortama girince selam vermeliyiz.

7. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri “devrik, neden-sonuç, amaç-sonuç, destan, isim, büyük harf, abartma” ifadelerinden uygun olanları ile doldurunuz.

- “Savaş yüzünden köyde kimse kalmamıştı.” ifadesi anlamı taşır.
- Tabela, levha ve levha niteliğindeki yazılarda geçen kelimeler ile başlar.
- Toplumunu etkileyen olayları, olağanüstü özelliklerle şiirsel anlatan yazı türüne denir.
- “Bu yaşlı adam eskiden saat satıcısıydı.” cümlesi, yüklemine göre cümlesidir.
- “Bu kadarcık yemekle dişimin kovuğu bile dolmaz.” cümlesinde anlamı vardır.
- “Sizin tarif ettiğiniz yoldan gittik İstanbul’a.” cümlesi yüklemine göre cümledir.

8. Aşağıda bazı atasözlerinin kelimeleri karışık olarak verilmiştir. Atasözlerinin ilk kelimeleri ipucu olarak numaralandırılmıştır.

İlk kelimeleri numaralandırılmış olan atasözlerini tablodaki uygun kelimelerle tamamlayarak ilgili boşluklara sırasıyla yazınız.

1. Dağ	barut	6. Taşıma	oturur	diye
kalkan	söyler	başından	dengine	9. Son
çalar	kılavuz	pişmanlık	4. Dost	duman
değirmen	eksik	bir	zararla	10. Mum
dengi	8. Yalancının	yüzüne	5. Görünen	inanmamış
dostun	evi	vermez	etmez	7. Öfkeyle
köy	fayda	durmaz	3. Davul	istemez
suyla	2. Ateşle	dibine	olmaz	ışık
yanmış	ayıbını	verde	kimse	dönmez

1. Dağ
2. Ateşle
3. Davul
4. Dost
5. Görünen
6. Taşıma
7. Öfkeyle
8. Yalancının
9. Son
10. Mum

9. "Konser iki saat sonra başlayacak." cümlesini olumsuz soru biçiminde yazınız.

.....

10. Aşağıda verilen cümlelerin yüklemine yerine ve türüne göre hangi cümle çeşidi olduğunu tablodaki ilgili boşluklara yazınız.

Cümleler	Yüklemine Yerine Göre	Yüklemine Türüne Göre
a) Adam şehrin en iyi doktoruymuş.		
b) Sağlığına hiç dikkat etmiyor.		
c) Sen yok muydun çünkü sınavda?		
ç) Sokaklarda amaçsızca dolaştı.		
d) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.		
e) Yüksek sese tahammül edemiyordu.		

11. Aşağıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturmak için sıralama nasıl olmalıdır?

- I. Annesi Kuzey'i kucağına alarak sevdi, sakinleştirdi ve besledi.
- II. Ama acıktığı için birden ağlamaya başladı.
- III. Kuzey bebek güne neşe içinde başlamıştı.
- IV. Karnı doyan Kuzey, beşiğinde mışıl mışıl uykuya daldı.
- V. İlk önce oyuncaklarıyla oynayarak daha da neşelendi.

.....

12. Aşağıdaki kelimeleri alfabetik sıraya göre ilgili boşluklara yazınız.

kiremit kirpik kibrit
kavak kerpiç

13. Aşağıdaki kelime ve kelime grupları ile anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturunuz.

- nüfusun çokluğu
- ölçülür
- ile değil
- bir ulusun büyüklüğü
- akıllı ve erdemli kişilerin sayısıyla

.....

14. Aşağıdaki cümlelerde yer alan “de” ve “ki”lerin yazımları doğru ise cümlelerin başına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

a) Söylenenlere gelde inanma.
b) O kadar şaşırdım ki ne diyeceğimi bilemedim.
c) Biz de cebimizdeki paraları harcadık.
ç) Kitapta ki kahramanlar hakkında bilgi veriyordu.
d) İsteddiği telefonu da alamamış.
e) Balkondaki çiçekler susuzluktan kurumuş.
f) Bu konuda ki düşüncelerimi henüz söylemedim.
g) Masada ki bardakları toplamamış.
ğ) Okuduğu kitaplar da ona iyi geliyordu.
h) Görülüyor ki bu tartışma hiç bitmeyecek.

15. Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri anlam ilişkilerine göre ait oldukları kutucuklara yerleştiriniz.

- fazla
- gece
- eksik
- sözcük
- ihtiyar
- kır
- gündüz
- el
- yapıt
- eser
- kelime
- genç

Eş Anlamlı

Zıt Anlamlı

Eş Sesli

16. Aşağıda verilen ifadeler doğru ise ifadelerin başına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

a) Bir kelimenin olumsuzu aynı zamanda onun zıttıdır.
b) Sesleri aynı, anlamları farklı olan kelimeler eş seslidir.
c) Konu, bir yazıda yazarın neyden bahsettiğidir.
ç) Bir kelimenin yakın anlamı onun eş anlamı değildir.
d) Bir kelimenin birden fazla anlama gelmesi çok anlamlılıktır.
e) “Yar” kelimesi, eş sesli bir kelimedir.

17. Aşağıda verilen bilgilerden hareketle bulmacada gizlenen sözcükleri örnekteki gibi çiziniz.

1. "Altmışlı yaşlarında başında kasketi, elinde bastonuyla biri girdi içeri. Sırtındaki solmuş ceketini garibanlığını fazlasıyla anlatıyordu. Nasırlı elleri emektar bir köylü olduğunun işaretiydi." parçasındaki ağır basan anlatım biçimidir.
2. "Misafirleri büyük bir neşeye karşıladı." cümlesinin nesnesine göre çatisıdır.
3. Mağlubiyet sözcüğünün anlamdaşdır.
4. "Akşamları gelir incir kuşları." cümlesinin yüklemidir.
5. Milletlerin hayatında büyük yankılar uyandırmış tarihî, toplumsal veya doğal olayların anlatıldığı, hayal unsurlarıyla süslenmiş uzun manzum eserlerdir.
6. "Sınıfımız her bayram öncesi rengârenk süslenir." cümlesinin öznesine göre çatisıdır.
7. "Karabaş: 'Artık bu mahallenin huzuru benden sorulur.' diye havlıyordu." cümlesindeki söz sanatıdır.
8. "Sabahları bir bardak kahve içmeden uyanamazmış." cümlesinin öznesine göre çatisıdır.
9. "Koordinasyon" sözcüğünün Türkçe karşılığıdır.
10. "Ağlarım hatıra geldikçe gülüşüklerimiz." cümlesindeki söz sanatıdır.
11. "Bardağın dolu tarafını da görmek lazım." cümlesindeki sesteş sözcüktür.
12. "Beyaz" sözcüğünün anlamdaşdır.

B	G	Y	E	N	İ	L	G	İ	J
E	D	A	Z	E	T	K	E	N	H
T	E	Z	G	E	L	İ	R	Ö	E
İ	S	İ	E	Ğ	A	K	O	F	D
M	T	F	Ç	T	E	Z	A	T	İ
L	A	K	İ	N	J	Y	V	P	L
E	N	E	Ş	G	Ü	D	Ü	M	G
M	C	M	L	Ş	A	O	Ç	H	E
E	B	Ç	İ	F	R	L	D	Z	N
K	O	N	U	Ş	T	U	R	M	A

18. Aşağıdaki tabloda verilen yabancı sözlere ve Türkçe karşılıklarını, Türk Dil Kurumunun *Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu*'ndan da yararlanarak Türkçe karşılıkların numaralarını yabancı sözlere başlarındaki boşluklara yazarak eşleştiriniz.

Yabancı Sözlere		Türkçe Karşılıkları	
()	Bariyer	1.	Etyemez
()	Biyografi	2.	Eğilim
()	Dizayn	3.	En az
()	İce tea	4.	Engel
()	Limit	5.	İleti
()	Mesaj	6.	Öz geçmiş
()	Minimum	7.	Buzlu çay
()	Sürpriz	8.	Sınır
()	Şoför	9.	Sürücü
()	Trend	10.	Şaşırtı
()	Vejetaryen	11.	Tasarım
		12.	Zor

19. Balık kılıçığında verilen bilgilerden hareketle boşluklara istenilen özelliklere uygun cümleler yazınız.

CÜMLE TÜRLERİ

Yükleminin Türüne Göre

Yükleminin Yerine Göre

İsim Cümlesi

Kurallı Cümle

Fiil Cümlesi

Devrik Cümle

Anlamına Göre

Yapısına Göre

Olumlu Cümle

İçinde Fiilimsi Bulunmayan Tek Yüklemli Cümle

Olumsuz Cümle

İçinde Fiilimsi Bulunan Tek Yüklemli Cümle

Soru Cümlesi

Virgül ya da Noktalı Virgülle Ayrılmış
Birden Çok Yüklemli Cümle

Bağlaçlarla Bağlanmış Birden
Çok Yüklemli Cümle

20. Bir eğitim ve teknoloji firması maddi durumu hiç de iç açıcı olmayan, daha önce bilgisayar ile tanışmamış bir Hint mahallesine bir bilgisayar bırakır. Sokağın ortasında duran bu bilgisayar ilk olarak çocukların ilgisini çeker. Sanılanın aksine çocuklar bilgisayarı sopayla dürtüp kaçırmazlar. Birkaç hafta içinde mahallenin çocuklarının hepsi bilgisayarı keşfetmiş, parçalarına kendilerince isimler koymuş, oyunlar oynamaya başlamıştır bile!

Verilen metinde hikâye unsurlarından hangisi yer almamaktadır?

- A) Zaman
- B) Yer
- C) Olay
- D) Kahraman

21. Onur, yeni şeyler öğrendikçe mutlu olduğu için bilgi yüklü kitaplar okumayı tercih etmektedir. Amacı doğrudan bilgi almak olan Onur'un dikkatini sanatlı söyleyişler, benzetmeler, abartmalar pek çekmez. Konunun açık, anlaşılır bir şekilde anlatılması onun için daha önemlidir.

Parçada verilen bilgilere göre Onur'un okuyacağı kitap, aşağıda verilen anlatım biçimlerinden hangisiyle yazılmalıdır?

- A) Öyküleyici
- B) Betimleyici
- C) Açıklayıcı
- D) Tartışmacı

22. Tartışmacı anlatımda herhangi bir düşünceyi savunmak, okuyucuyu ya da dinleyiciyi bu düşünceye inandırmak amaçlanır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tartışmacı anlatımla yazılmıştır?

- A) Çocuk uykuya dalmamak için direniyordu ama göz kapaklarını aralamaya gücü yetmiyordu. Yarı uyur yarı uyanık hâlde konuşmalara kulak veriyordu.
- B) İnsanın yalnızlığını gideren yalnızca diğer insanlar mıdır? Kitaplar da insanların arkadaşları değil midir? Onlar sıkıntıyı yok eden en etkili ilaçlardır. Kendinizi bir kitabın kucağına bıraktığınızda o sizi alır götürür yeni ufuklara. Kitapların arasında sıkılmak mümkün değildir.
- C) Bu yazar; eserlerinde Çukurova yöresi insanların acısını, ezilişini, kan davasını, ağalık ve toprak sorununu ele almış ve folklor birikiminden tüm eserlerinde faydalanmıştır.
- D) Uzun süre havalandırılmayan, soğuk ve yağışın etkisiyle iyice basılan ve sıkışan toprağın, yetiştireceği bitkilere verimli olabilmesi için havalandırılması gerekir. Kış şartlarında üzerine basılmayan ve nemin de etkisiyle yosun oluşan toprağın yosunlardan temizlenmesi makineler yardımıyla yapılır.

23. Pencereimin perdesini,
Havalandıran rüzgâr.
Denizleri köpük köpük
Dalgalandıran rüzgâr.
Gir içeri usul usul,
Beni bu dertten kurtar...

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme
- B) Konuşturma
- C) Kişileştirme
- D) Tezat

24. Bütün yorgunluğuna, içindeki bütün karanlığa karşın yüreğine bir yerlerden bir ışık, bir aydınlık sızıyordu.

Bu cümlede kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abartma
- B) Benzetme
- C) Kişileştirme
- D) Tezat

25. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım, birinci kişi ağzından yapılmıştır?

- A) Denizin derinliklerinde yaşlı balık on iki bin çocuğu ve torununu başına toplamış onlara masal anlatıyordu: Bir zamanlar annesiyle ırmakta yaşayan küçük bir karabalık vardı. Bu ırmak dağdaki bir kayadan doğuyor ve vadinin tabanında akıyordu.
- B) Köyün ağası, yıllar evvel topraklarının çoğunu küçük parçalara bölüp köylülere satmış ama bu bağı kendisine saklamıştı. Ağanın köylülere sattığı topraklar hem çorak hem de engebeliydi, üstelik köylülerin topraklarını sulayabilecekleri bir su kaynağı da yoktu.
- C) Güneş bağı her yanına vuruyordu artık. Toprak sıcaktı ama güneşin ışıkları ondan da sıcaktı. Güneş ışıklarının bana olduğundan daha sıcak gelmesinin sebebi, belki de bedenimin bu kadar serin olmasıydı. Sıcaklık yavaş yavaş tenimi geçip içime işledi.
- D) Küçük balık birkaç gündür düşünceliydi ve çok az konuşuyordu. Tembel tembel, isteksizce o yana bu yana gidiyor, çoğu zaman annesinin peşine takılıyordu. Annesi; yavrusunda bir keyifsizlik olduğunu, yakında iyileşeceğini sanıyordu ama kara balığın derdi öyle böyle dert değildi.

26. Aşağıdakilerin hangisinde öyküleyici anlatım kullanılmıştır?

- A) Otların yeşil olması, denizin mavi olması, gökyüzünün bulutsuz olması pekâlâ bir meseledir. Kim demiş mesele değildir, diye? Ya yağmur yağsaydı? Ya otların yeşili mor ya denizin mavisi kırmızı olsaydı?
- B) Mevsim geçişlerinde rahatlamak ve iyi hissetmek için bitki çayları tercih edilir. Fakat bu bitki çaylarının faydalarının yanında zararları da vardır. Örneğin tansiyon hastalığı olan birinin kekik çayı içmesi tansiyonunun düşmesine neden olur. Bu nedenle rahatsızlığı olan kişilerin bu bitki çaylarını tüketmeden önce düşünmeleri gerekir.
- C) Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, istediğimizi söyleyemediğimiz, istediğimiz gibi söyleyemediğimiz için değişiyor.
- D) Bolu Beyi, ünlü at yetiştiricisi Koca Yusuf'u çağırıp kendisine eşi benzeri olmayan üç güzel at bulup getirmesini emreder. Koca Yusuf, gezip dolaşıp en iyi cins üç atı bulmak için çabalar. Fakat bulduğu atlar çok bakımsız, üçü de cılız, zayıf ve gösterişsizdir. Tayların üçü de çok kötü gözükütüğünden Bolu Beyi öfkelenerek Koca Yusuf'un gözlerine mil çektirir ve onu kovar.

27. Kına, Orta Doğu'da ve Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde yetişen kına ağacının yapraklarının kurutulması ile elde edilen bir tozdur. Bir miktar su katılarak macunsu bir kıvam hâline getirilen bu toz; çoğunlukla el, ayak ve saçta sürülür. Buna "kına yakmak" da denir. Eski çağlardan beri özellikle kadınlar tarafından daha çok, süslenmek için kullanılmaktadır. Kınanın cilt hastalıklarının tedavisinde, ayak mantarının giderilmesinde ve ağız iltihaplarının kurutulmasında etkili olduğu bilinmektedir. Türk kültüründe kurban edilecek hayvanlara, asker adaylarına ve evlenecek çiftlere adanmış olmanın işaretiyle yakılır. Kınanın, yeşil kına ve Hint kınası olmak üzere iki çeşidi vardır.

Bu parçada kına ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsan sağlığıyla ilgili işlevine
- B) En çok hangi amaçla kullanıldığına
- C) Nasıl elde edildiğine
- D) Farklı kültürlerdeki değerine

28. Avcı toplayıcılarda çocuklar ergenlik çağına kadar oyun oynar. Kendi iradelerine güvendikleri ve becerilerini izleme yeteneği kazandıklarında kendiliğinden ailelerine yiyecek temin etmeye başlarlar. Hiç kimse çocuklara ne yapması gerektiğini söylemez. Ne yiyeceklerine ve ne zaman yatacaklarına karışmaz. Akşamları uykuları gelene dek ateşin etrafında herkesle birlikte oturabilirler. Büyükleri izlemelerine ve onları izlerken yine oyun oynamalarına izin verilir. Avcı toplayıcı kültürün çocukları; ebeveynin gözetiminden uzak, arkadaşları ile birlikte birçok şeyi deneme fırsatı bulur. Doğayı okumayı, algılarını kullanmayı, hislerine güvenmeyi öğrenirler.

Bu parçada sözü edilen çocuklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ailelerine kendiğilinden destek olurlar.
- B) Ailelerinden tamamen kopuk yaşamaktadırlar.
- C) Yemek ve uyku kendi iradelerine bırakılmıştır.
- D) Yaparak yaşayarak öğrenme imkânına sahiptirler.

29. 1916-1987 yılları arasında yaşamış ünlü eleştiri ve çeviri yazarı Cemil Meriç, Cumhuriyet Dönemi'nin en önde gelen düşünürlerindedir. İlkokul öğretmenliği, nahiye müdürlüğü ve Tercüme Kalemi'nde reis muavinliği yapmıştır. *Kırk Ambar* ile Türkiye Millî Kültür Vakfı, *Kültürden İrfana* ile Türkiye Yazarlar Birliği ödülleri kazanmıştır. Günlükleri *Jurnal* adlı eserinde vücut bulmuştur. Denemelerinde dilin bir milletin özü olduğunu savunmuş, sansüre ve yozlaşmaya şiddetle karşı çıkmıştır.

Bu parçada Cemil Meriç ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi türlerde yazdığına
- B) Ödül alan eserlerine
- C) Eğitimi nerede sürdürdüğüne
- D) Hangi görevlerde bulunduğuna

30. Kalp, vücudumuz için hayati öneme sahip bir organımızdır. Kalbimiz dört odacıktan oluşur. Kalbin kapakları tek yöne açılan kapılar gibi kanın dört odacıkta akışını sürekli kontrol etmektedir. Vücudumuza gerekli besin maddelerini ve oksijeni sağlayan kanı, dolaşım sistemimiz içinde hareket ettiren çok dayanıklı kas grubundan oluşan bir pompa görevindedir. Göğsümüzün ortasında göğüs kemiğinin hemen altında yer almaktadır. Koşma veya tırmanma gibi daha fazla fiziksel güç gerektiren durumlarda, heyecan ve kaygı gibi ruhsal durumlarda kalbimizin daha kuvvetli ve daha hızlı attığını hissederiz. Böyle fiziksel ve ruhsal durum değişikliklerinde çalışmasında belirgin farklılıkları hissettiğimiz bir organ olarak kalp, hayatın ve canlılığın kaynağı olarak görülmüş; muhtemelen bu nedenle de ruhun kalbe yerleştiğine inanılmıştır.

Bu parçada kalp ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman oluştuğuna
- B) Fiziksel yapısına
- C) Nerede bulunduğuna
- D) Vücudumuzdaki işlevine

31. Bir zamanlar Aslantepede kızı ile birlikte yaşayan fakir bir kadın varmış. Kızın güzelliği dillere destanmış. Söylentiye göre civarda yaşayan kralın oğlu, kızın güzelliğini duyar ve görmeden kıza âşık olur. Babasını da kandırarak kıızı istemeye elçi gönderir. Kız annesine sormadan "Evet." der. Oysa annesinin hiç gönlü yoktur kızını vermeye. Günlerce düğünler yapılır, şerbetler içilir ve nihayet kıızı almaya bir alay gelir. Gelini alıp yola koyulurlar. Kayaların bulunduğu yere gelince alay durur. Çünkü gelin, annesinin evinde oklavasını unutmuştur. İki atlı süratle oklavayı almaya gider. Yaşlı anne artık dayanamaz ve "Gelinliğinle, alayınla, askerinle, çeyizinle taş kesil!" diye beddua eder kızına. Evladının vefasızlığı karşısında içi yanmış annenin bedduası kabul olur. Hepsi birden taş kesilir.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Masal
- B) Destan
- C) Hikâye
- D) Efsane

32.

DIŞ SAĞLIĞINI ÖNEMSEMİYORUZ

 Kişi Başına Düşen Diş Macunu Tüketimi (Yıllık)

Türkiye	100 gram
İtalya	270 gram
İspanya	155 gram

 İsveç'te **bir** kişi yılda **2,5** diş fırçası kullanıyor.

 İngiltere'de **bir** kişi yılda **2,4** diş fırçası kullanıyor.

 Türkiye'de **dört** kişi yılda **1** diş fırçası kullanıyor.

 Türkiye'de Nüfusun Dişlerini Fırçalama Sıklığı (Yüzde)

Ara sıra	40
Günde 2-3 kez	26

 Türkiye'de hanelerin sadece yüzde **50**'si diş macunu kullanıyor.

 Gelişmiş ülkelerde yılda ortalama **2** kez diş hekimine gidiliyor.

 Türkiye'de nüfusun yüzde **10**'u diş hekimine hiç gitmiyor.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'de dört kişi bir diş fırçasını kullanmaktadır.
- B) Ülkemizde nüfusun yarısına yakını dişlerini ara sıra fırçalamaktadır.
- C) İngiltere'de bir kişinin birden fazla diş fırçası vardır.
- D) Türkiye'de her yüz kişiden onu diş doktoruna hiç gitmemektedir.

33. (1) Öğretmen derste öğrencilerine cümlede anlam konusunu anlatıyordu. (2) Bir süre sonra kuş, pencereden uçup gidince öğretmen ve öğrenciler derse kaldıkları yerden devam ettiler. (3) Sınıfın penceresinden içeri giren bir kuş herkesin dikkatini dağıtmıştı. (4) Öğretmen, öğrencilere sakın bir şekilde bütün pencereleri açmalarını söyledi ve sessizce beklemeye başladılar. (5) Herkes dikkatli bir şekilde öğretmeni dinlemekteydi.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangileri yer değiştirmelidir?

- A) 1 - 2
- B) 2 - 4
- C) 2 - 5
- D) 3 - 5

34. "Ama" sözü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumsuz bir durumu olumluya çevirmiştir?

- A) Cevizler çok büyüktü ama çoğunun içleri boştu.
- B) Yüzü hiç gülmüyordu ama bizi sevdiğini biliyorduk.
- C) Güneş güzel görünüyordu ama hava yine de soğuktu.
- D) Yarışmayı kazandı ama ödülünü hâlâ alamamış.

35. Sümbüller, menekşeler, papatyalar... Neler neler yapmıştı bu teknede! Hepsinin yeri farklıydı onun için ama ille de battal ebru... Renk renk boyları birbiri üstüne atarken yıllarca gönlünde tuttuğu tüm duyguları aktarıyordu teknenin üzerine. Fırçayı vuruşundaki ahenk, ustalığıyla birleştiğinde tüm gizli duyguları suyun üzerinde bir anda görünür oluyordu. Kâğıdı tekneye yatırdı. Elini, okşar gibi gezdirdi kâğıtta. Nefesini tuttu ve kâğıdı köşesinden kaldırmaya başladı. Kalbi hızlı hızlı atıyordu.

Bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?

- A) ama
- B) tüm
- C) üzerinde
- D) kâğıdı

36. Kasaba, bağlık bahçelik bir yerd. (I) Portakal, limon, turunç bahçelerinin içinde düzgün, çok güzel, beyaz badanalı evler vardı. (II) Güzel camisi, ince mimarisi sülün gibiydi. (III) Büyük bir alanı, yeni yapılmış çarşısı, çakıl taşları döşenmiş caddeleri düzgündü. (IV) Ne var ki kasaba halkının hayata bakış açıları çok olumsuzdu.

Numaralanmış cümlelerin hangisiyle parçada anlatılanların yönü değişmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

37. Saatine baktı, telaşlandı. Akşama az kalmıştı. Buna rağmen yapılacak çok iş vardı. Daha tatlı yapacak, kapının önünü sulayacak, bahçeden biraz çiçek toplayacaktı. İki kilo elmayı rendeledi. Fırın tepsisini yağlayıp bolca şeker serpti. Rendelenmiş elmaları malzemelerle karıştırdı. Tepsideki şekerin üstüne yaydı. Kızarmasını beklediği eti fırından çıkardı, elmayı fırına attı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşul cümlesine yer verilmiştir.
- B) Anlatım 3. kişi ağzından yapılmıştır.
- C) Geçiş ve bağlantı ifadesi kullanılmıştır.
- D) Öyküleme anlatım biçimi kullanılmıştır.

38. Yine bir eskiye özlemdir gidiyor. Yeniye kötü kötü bakıyorlar; mana yokmuş, güzel değilmiş, düşünmekten, çalışmaktan kaçınan kimselerin ne yaptıklarını bilmeden ortaya attıkları şeylermiş. Geçmişin büyük eserlerini inceleyip de onlardan örnek almalıymışız ---- asıl, yeni zordur. Bunun ---- alışkanlıklarımızı aşmak, dikkatimizi işletmek gerekir; ---- ne eskiyi ne de yeniği okuyoruz. Bu da ayrı bir konu.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki geçiş ve bağlantı ifadelerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) sonuçta - rağmen - oysaki
- B) oysaki - için - ne var ki
- C) artık - lakin - çünkü
- D) yine de - artık - rağmen

39. Edebiyat, kişinin duygu ve düşüncelerini kendine özgü bir dil kullanarak estetik kurallar çerçevesinde yazılı veya sözlü olarak dile getirmesidir. Edebiyatın da bir yöntemi olduğundan o da bir bilimdir. Edebiyat bir bilimin yapması gereken anlama, yorumlama, değerlendirme, benzerleriyle karşılaştırma, yerleştirme basamaklarını yaptığı için bir bilimdir.

Bu metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

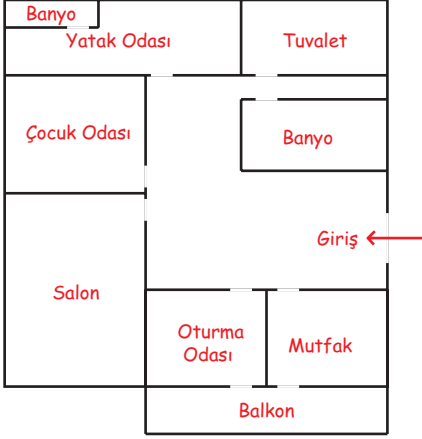
- A) Düşünce ve Edebiyat
- B) Edebiyat Nedir?
- C) Edebiyatın Önemi
- D) Bilim ve Edebiyat

40. Yeni bir ev sahibi olmak isteyen Fatma ve Hasan çiftinin istedikleri ev ile ilgili bilgiler şunlardır:

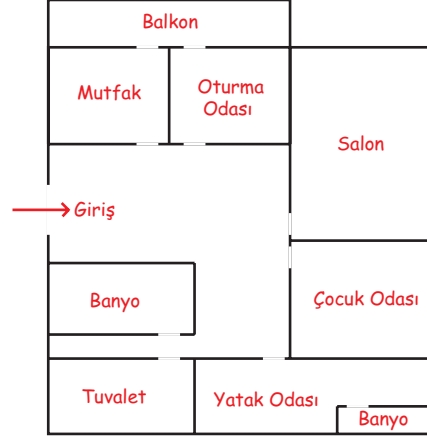
- Evimiz 3 oda 1 salon olmalıdır.
- Giriş kapısı doğuya, oturma odası ve salon güneye bakmalıdır.
- İki banyosu bulunmalı, salon ile yatak odası arasında çocuk odası olmalıdır.
- Mutfak ile oturma odasından balkona çıkılabilmelidir.
- Tuvalet ile mutfak yan yana olmamalıdır.

Buna göre Fatma ve Hasan çiftinin aşağıdaki planlardan hangisine ait evi alması beklenir?

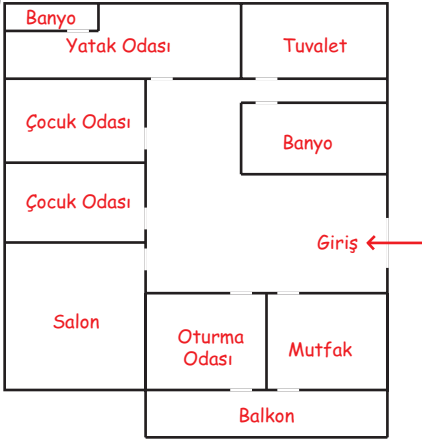
A)

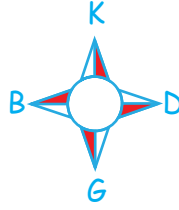
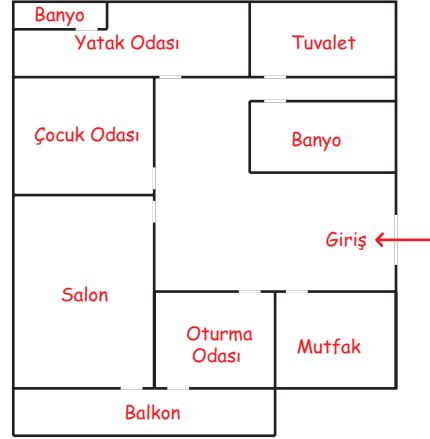
B)

C)

D)

41.

Bu görselde verilenlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'nin, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde kayıtlı birden fazla eseri vardır.
- B) Göbeklitepe, Dünya'da turistlerin en fazla ziyaret ettiği yerler arasında ilk sıradadır.
- C) Göbeklitepe'de, yaklaşık 12 bin yıl öncesine ait olduğu belirtilen insan heykelleri vardır.
- D) 1963 yılından önce Şanlıurfa'da Göbeklitepe'nin varlığı bilinmiyordu.

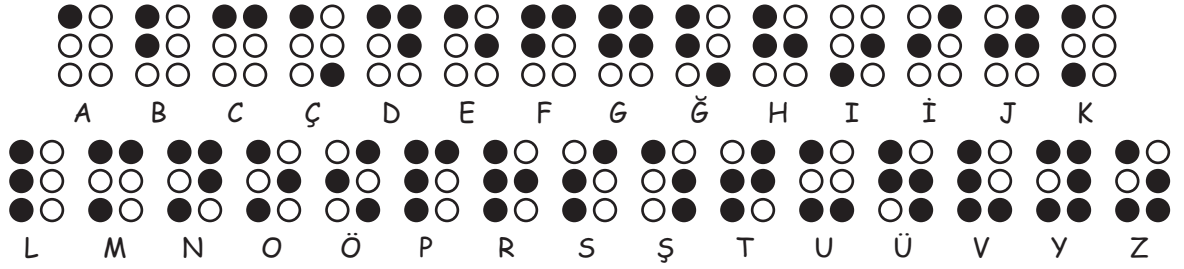
42. İki kişi ve on altışar paylaşılır üzere toplam otuz iki taşla oynanan oyunda oyuncular önlerine karşılıklı dörder çukur kazar ve her çukurun içine dört taş yerleştirir. Kura ile seçilen oyuncu, oyuna başlamaya hak kazanır. Başlayan oyuncu kendine ait çukurlardan dört taş alır. İstedığı çukurdan başlayarak sırayla her çukura birer taş koyar. Diğer oyuncu da aynı eylemi tekrarlar. Bu taş yerleştirme esnasında kendi çukurunda bir taş bırakmayı başaran oyuncu, karşısındaki diğer oyuncunun çukurundaki bütün taşları almaya hak kazanır. Rakibin taşlarını toplamayı başaran oyuncu kazanır.

Bu parçada sekiz kuyulu taş oyunuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlk oyuncunun nasıl seçildiğine
- B) Rakibin taşlarının nasıl alındığına
- C) Kazanma şartının ne olduğuna
- D) Taşların kuyulara atılma yönüne

43. Braille alfabeti, görme engelli kişilerin okuyup yazması için kullanılan kabartma yazı biçimidir. Koyu noktalar kabartma yapılan yerleri göstermektedir. Görme engelli kişiler, parmakları yardımıyla kabartmaları hissederek okuma yapabilmektedirler. Aşağıda görme engelliler için tasarlanmış Braille alfabeti verilmiştir.

BRAILLE ALFABESİ

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi “karma, kerem ve kemer” sözcüklerinden herhangi birinin Braille alfabetine göre yazımı değildir?

A)

B)

C)

D)

44. “Unutmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “hatırlamamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Çocuğu arabada mı unutmuşlar?
- B) Yıllardır bildiğim tarifi unuttum.
- C) Yersiz davranışlarınızı çoktan unuttum.
- D) İyiliğinizi ömür boyu unutmayacağım.

45. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) anlamlı kelimeler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.
- B) İrili ufaklı taşlar arasından ilerliyorduk.
- C) Bir severim, bir sevmem yersiz duygularımı.
- D) İncecik elleriyle kavramıştı kalın sopasını.

46. Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir, dağlar kahraman
Her taşı bir yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir

Bu dizelerin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan sevgisi
- B) Karamsarlık
- C) Memleket özlemi
- D) Ölüm korkusu

47. Bir zaman sonra sen de hüzünle bakacaksın maziye.

Bu cümledeki altı çizili kelimenin eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Güzel günler, geçmişini unutmayanların olacaktır.
- B) Gelecek bizim, ufuk bizim, yol bizimdir artık.
- C) Boşa geçen zamanlarımı hüzünle hatırlarım.
- D) Hatırlar mısın kırlarda koştuğumuz günleri?

48. Bu oda, eski Ankara evlerinin süslemeli odalarından alınan bir ilhamla yapılmalıdır. Eski Türk süsleme sanatının gayet ince desenli örnekleri vardır. Fakat benim istediğim onların taklidi değildir. Ankara evlerindeki süsleme daha sade ve daha başka renklindedir. Kısacası bu oda, Ankara evleri gibi ---- ve benzersiz olmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) özgü
- B) özellikli
- C) özel
- D) özgün

49. Kitabı yazmaya başladığımda hiç fantastik roman okumamıştım. Kitabı tamamladıktan sonra kendimi geliştirmek için *Harry Potter*'ı okumaya başladım. Tüm seriyi okudum ama hiç beğenmedim. Cadılar, büyücüler gibi defalarca işlenmiş konulardan bahsettiği için çok sıradan ve tatsız geldi bana. Yeni bir fantastik romanda zihinde yeni oluşturulmuş, yepyeni unsurlar yer almalı. Benim kitabımda da cadılar, büyücüler var ama onları bildiğimiz hâleriyle yansıtmadım. Onlara yeni bedenler kazandırdım.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hiç bilinmeyen yepyeni karakterler oluşturmak
- B) Kahramanların daha gerçekçi olmalarını sağlamak
- C) Karakterleri yeni özelliklerle sıradanlıktan kurtarmak
- D) Karakterlere daha fazla özellik yüklemek

50. I. Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek
II. Sıkılganlığını, utangaçlığını gidermek
III. Birbirinden uzaklaştırmak

“Açmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Pencereyi açarak odayı havalandırdık.
- B) Kardeşini kursa yazdırarak onu biraz açmak istiyordu.
- C) Burası beni açmadı, bir daha gelmeyelim.
- D) Kollarını iki yana açarak yolun ortasında durdu.

51. (I) Gülizar, kendilerini yetiştirip başarılı insanlar olmaları için çabalayan öğretmenine gün geçtikçe daha çok alışıyordu. (II) Okumaya başladığı gün dün gibi aklındaydı. (III) Hele sınıfta ilk okuyan kişinin kendisi olup da öğretmenin onu bir kitapla ödüllendiğini hiç unutmuyordu. (IV) Birdenbire okumaya başlamıştı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde aşamalı bir durum söz konusudur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

52. Aşağıdakilerden hangisi “devrik, olumlu bir isim” cümlesidir?

- A) Yağmur suları trafiği yine aksattı.
- B) Mahsur kalan araçlar vardır muhakkak.
- C) Türkiye’de yağışlı hava hâkim değildir.
- D) Yollar kesin örtülmüştür çamur tabakasıyla.

53. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yüklemnin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Oyun, çocuklar için çok ciddi bir iştir.
- B) Oynayan çocuk, canlılığın ve sevincin sembolüdür.
- C) Oyun bitince şah da piyon da aynı kutuya konur.
- D) İyi bir oyunun son söze ihtiyacı yoktur.

54. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin özne-yüklem ilişkisine göre çatı özelliği yanlış verilmiştir?

- A) Dünyanın en lezzetli dondurması Kahramanmaraş’ta üretilmektedir. (Edilgen)
- B) Malatya kayısısı yabancı ülkelerde de yapılan fuarlarda tanıtılıyor. (Etken)
- C) Karadeniz’in yaylalarında yayla evi yapımı günden güne artıyor. (Etken)
- D) Mardin’in tarihî evleri Vakıflar Müdürlüğü tarafından onarıldı. (Edilgen)

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Hayatın basamaklarını birer birer çıktığınızda kendinize ve insanlara karşı daha duyarlı olursunuz.
- B) “Gülerseniz dünya güler, ağlarsanız yalnız ağlarsınız.” sözünü hatırlatınca konuşmaktan vazgeçtim.
- C) Kültürel değerlerimizin araştırılıp gelecek kuşaklara aktarılması için gerekli çalışmalar yapılmalı.
- D) Bana çocukken verdikleriniz yanında benden istediklerinizin çok olmadığını şimdi daha iyi anlıyorum.

CEVAP ANAHTARI

1. a) D b) Y c) D ç) Y d) D

2. I. Abartma
II. Kişileştirme
III. Tezat
IV. Benzetme

3. I. **Metin** : 3. kişi ağzından
II. **Metin**: 1. kişi ağzından

4. a) Betimleyici
b) Öyküleyici
c) Açıklayıcı
ç) Tartışmacı

5. II - V - VI - VII

6. a) çünkü
b) oysaki
c) yalnız
ç) ne var ki
d) ilk olarak

7. a) neden-sonuç
b) büyük harf
c) destan
ç) isim
d) abartma
e) devrik

8.

1. **Dağ** başından duman eksik olmaz.
2. **Ateşle** barut bir yerde durmaz.
3. **Davul** dengi dengine diye çalar.
4. **Dost** dostun ayıbını yüzüne söyler.
5. **Görünen** köy kılavuz istemez.
6. **Taşımaya** suyla değirmen dönmez.
7. **Öfkeyle** kalkan zararlar oturur.
8. **Yalancının** evi yanmış, kimse inanmamış.
9. **Son** pişmanlık fayda etmez.
10. **Mum** dibine ışık vermez

9. Konser iki saat sonra başlamayacak mı?

10.

Cümleler	Yüklemine Yerine Göre	Yüklemine Türüne Göre
a) Adam şehrin en iyi doktoruymuş.	Kurallı	İsim
b) Sağlığına hiç dikkat etmiyor.	Kurallı	Fiil
c) Sen yok muydun çünkü sınavda?	Devrik	İsim
ç) Sokaklarda amaçsızca dolaştı.	Kurallı	Fiil
d) İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.	Devrik	Fiil
e) Yüksek sese tahammül edemiyordu.	Kurallı	Fiil

11. III-V-II-I-IV

12. kavak - kerpiç - kibrit - kiremit - kirpik

13. Bir ulusun büyüklüğü nüfusun çokluğu ile değil akıllı ve erdemli kişilerin sayısı ile ölçülür.

14. a) Y b) D c) D ç) Y d) D
e) D f) Y g) Y ğ) Y h) D

15. **Eş Anlamlı**: yapıt-eser, sözcük-kelime
Zıt Anlamlı: ihtiyar-geç, gece-gündüz, eksik-fazla
Eş Sesli: kır, el

16. a) Y b) D c) D ç) D d) D e) D

17.

B	G	Y	E	N	İ	L	G	İ	J
E	D	A	Z	E	T	K	E	N	H
T	E	Z	G	E	L	İ	R	Ö	E
İ	S	İ	E	Ğ	A	K	O	F	D
M	T	F	Ç	T	E	Z	A	T	İ
L	A	K	İ	N	J	Y	V	P	L
E	N	E	Ş	G	Ü	D	Ü	M	G
M	C	M	L	Ş	A	O	Ç	H	E
E	B	Ç	İ	F	R	L	D	Z	N
K	O	N	U	Ş	T	U	R	M	A

18. 1. ç 2. e 3. ı 4. f 5. g 6. d
7. c 8. h 9. ğ 10. b 11. a

19. Cevabı öğrenciye bırakılmıştır.

20. A 30. A 40. A 50. C
21. C 31. D 41. B 51. A
22. B 32. A 42. D 52. B
23. C 33. C 43. C 53. C
24. D 34. B 44. B 54. B
25. C 35. A 45. C 55. D
26. D 36. D 46. A
27. D 37. A 47. A
28. B 38. B 48. D
29. C 39. D 49. C

meb.gov.tr